

EPISTEMOLOGICAL ASPECTS OF THE MICROFINANCE PROCESS

Ph.D. Student Otilia MANTA

The School of Advanced Studies of the Romanian Academy,
Department of Economics, Sociology and Law, Romania
Email: otilia.manta@ince.ro;otilia.manta@rgic.ro

***Abstract:** Starting from the various definitions of microfinance in terms of epistemological given by the best specialists of our century and together with my views concerning the species microfinance through this paper will define finance as one general and microfinance for local communities as a species of funding. Regarding to the sociological aspects if we were to transpose the essential features mentioned by Peter Berger (1963) that: to "see the general in particular" and the ability "to see what is unusual in the familiar" I can say that microfinance is a species an overall financing. In the microfinance approach is bottom-up social change of the challenge in the current context of social and financial inclusion: give money directly to small entrepreneurs who want to start the business on. A great father of microfinance is Muhammad Yunus, Nobel laureate in 2006, which contributed actively and directly in the development of microfinance mechanisms. We are currently witnessing such initiatives around the world with very surprisingly good results in Africa and Asia, which currently contributes to financial inclusion and social policy at international level.*

***Keywords:** finance, microfinance, social and financial inclusion.*

***JEL Classification:** Q, Q01, Q14.*

In June 2010, the G20 summit in Toronto, launched the Global Partnership for Financial Inclusion. United Nations, World Bank, International Monetary Fund and the International Labour Office have oriented their programs to issues of financial inclusion as an essential condition for creating jobs and generating revenue. Also, the European Commission, in cooperation with the European Investment Bank, have established numerous programs such as "Jasmine", "Progress" and "Easi Program" to support microfinance institutions and for employment and social inclusion. More recently, in the Europe 2020 strategy for smart, sustainable and inclusive growth adopted in 2010, the European Commission has asked Member States, among other recommendations, the need "to develop concrete strategies for social innovation, such as public private partnership, ensuring adequate financial support and predictable, including microfinance" (European Commission, 2013, p.12). It would thus achieve the goal of removing at least 20 million people out of poverty and social exclusion, and improve employment of the population aged 20-64 years to 75%. Therefore, microfinance is facing real challenges in order to contribute to the realization of the Strategy 2020. Will it be able to provide the expected impact in terms of financial and social inclusion? Impact assessment of microfinance requires awareness that "microfinance" is a generic term for a wide variety of products and services. It covers areas such as micro-credit, micro-economics, micro-guarantee and micro-insurance while in each of these subcategories services provided differ in their characteristics, cost, target audience and the institutional context in which they occur.

The impact of microfinance service provider is only one aspect of its social performance. The concept of social performance involves consideration of factors such as:

- ✓ purpose and goals of an organization;
- ✓ its inputs (resources and procedures);
- ✓ results;
- ✓ impact.

Performance analysis of social service provider's microfinance involves understanding and assessment of inputs from suppliers and their efficiency in order to

achieve the purpose and objectives initially set (Lapenu and Reboul, 2006). Social Performance evaluations have two complementary objectives: providing an understanding of the processes implemented to promote their improvement where necessary and to demonstrate the effectiveness of action by measuring change impacts principal supplier to customers (Lapenu and Reboul, 2006). In this regard, the impact assessment of microfinance service providers is not only a way to ensure ongoing funding, but a tool to help the organization to learn and perform better by designing products and processes that proves more suitable for both in terms of customers and suppliers (Copestake and Williams, 2011; Karlan and Goldberg, 2011; Copestake, 2014; GECES 2014). Improving the impact of organizations can be done by collecting data internally on a regular and reliable, but not necessarily in a "scientific manner". What matters is that the results are meaningful and credible assessment in order to take the relevant decisions.

To prove the impact of an organization requires a methodology that not only meets domestic needs, but also have an external standard of credibility. This "change" in the methodology of implementation was also supported by two factors:

The first factor is that foreign donors were often more interested in evidence of the impact their financial support for microfinance organizations rather than to contribute to the learning process and improve it (Bédécarrat et al, 2012 ; Naudet et al ., 2012).

The second factor is that most of the information needed to assess the social performance of an organization are easily accessible internally while impact assessment requires the collection of information by engaging discussions with potential customers and non-customers (ie, counterfactual). Data collection is a particularly difficult task for staff is not ready for such research tasks.

Providing financial and non-financial services would help entrepreneurs to overcome the challenges for rural development, supporting their businesses and stimulate the local economy. In this regard, often targeting microfinance unemployed or people excluded from the traditional banking system who want to start their own business, contributing significantly to self-employment and job creation. Thus, we can define micro financing as follows:

✓ Source of financial services to entrepreneurs and small businesses that do not have access to banking and related services.

There are two main mechanisms for the delivery of financial services to such customers:

(1) based on banking relationships for individual entrepreneurs and small businesses;

(2) based group, where more entrepreneurs come together to apply for loans and other services as a group.

✓ The manner by which the social inclusion of the poor.

✓ Way to promote economic development, employment and economic growth by supporting micro - entrepreneurs and small businesses.

According to CGAP (The Consultative Group to Assist the Poor) Microfinance Rural comprises providing a range of financial services such as savings, credit, payments and insurance for individuals in rural areas, households, businesses (both agricultural and non-agricultural). It also includes funding of agriculture and agro-processing, such as the provision of inputs, production, and distribution, wholesale, processing and marketing. Some challenges faced by micro enterprises (IMF) rural areas are similar to those facing any IMF while others are specific to rural organizations that provide loans for farm-based activities.

According to USAID, the following factors constrain both demand and supply in rural and agricultural finance:

- ✓ high transaction costs for both creditors and debtors;
- ✓ low population density and demand dispersed;
- ✓ limiting economic opportunities available to local populations;
- ✓ high risks faced by potential borrowers and depositors due to variability in revenues;
- ✓ exogenous economic shocks and limited tools for risk management;
- ✓ seasonality - may affect both the client and the institution;
- ✓ high concentration on agriculture and agricultural related activities, expose institutions to multiple risks;
- ✓ lack of reliable information on borrowers;
- ✓ lack of market information and / or market access;
- ✓ weak institutional capacities;
- ✓ "exclusion" effect caused by subsidies;
- ✓ lack of adequate safeguards (lack of assets, unclear property rights, etc.);
- ✓ uncertain legal framework and lack of regulation adapted to new needs;
- ✓ underdeveloped legal systems, inadequate mechanisms for the implementation of the contract;
- ✓ undeveloped or inadequate infrastructure.

Although this list is mainly based on the experience of developing countries, it provides a useful and comprehensive global challenges of creating models tailored microfinance current context of social and financial inclusion. The World Bank estimates that today, more than 16 million people are served by 7,000 microfinance institutions worldwide.

Here are some milestones in the history of microfinance. In 1800 Lysander Spooner theorist wrote a paper stressing the benefits that they bring micro entrepreneurs and farmers, seeing in them a way to achieve social inclusion of the poor. Independent Spooner, Friedrich Wilhelm Raiffeisen founded the first cooperative banks lending to support farmers in Germany. In the 80 Grameen Bank of Bangladesh appears to Mohammad Yunus, pioneer of microcredit, as seen today. Another pioneer Akhtar Hameed Khan this sector. At that time it introduced several innovations in this sector. Shorebank, founded in 1974 in Chicago, was the first bank microfinance and community development. The World Bank estimates that today more than 16 million people are served by 7,000 microfinance institutions worldwide.

Experts CGAP (Consultative Group to Assist the Poor the) say it means that about 500 million families benefiting from such small loans making possible new business. Some principles that summarize a century and a half of practice was set in 2004 by CGAP and adopted by the G8 leaders at the G8 summit of 10 June 2004:

1. Poor people need not just loans but also by way of savings, insurance and money transfer services;
2. Microfinance must be useful to poor households: ajutându- them to increase revenue, purchase goods and / or can be written off against external shocks;
3. "Microfinance can pay for itself", grants from donors and government are scarce and uncertain, as such, to reach large numbers of poor people, microfinance must pay for itself;
4. Microfinance means building permanent local institutions;
5. Microfina area means integrating the financial needs of the poor in the central financial system of a country;
6. "task of government is to enable financial services, not to provide them."
7. "Donor funds should complement private capital market, not compete with it";
8. Donors should focus on capacity building;

9. Microfinance should measure performance and to present both the financial and social.

From here we could also conclude that microfinance is seen as a tool for socio-economic development and cannot be regarded as a charity!

At European level there are different models of microcredit sector, which began to develop in 2000 in the western part of the 1990s and in the central and eastern. In the western part because of strict regulatory framework that allows banks to grant credit only prevail linkage model: organizations support and accompany clients to cooperate with banks pulling credit. Although the model linkage often generates procedures for granting and firing longer, has some clear advantages: while banks obtain information specific customer segment and may outsource part of certain operating costs, nonprofits supporting target group initially with a broad Product alongside learning the techniques of scoring and evaluation of bank customers.

The countries of Central and Eastern microfinance operations began in the 90s as a private initiative supported by international donors. In Romania and Bulgaria microfinance organizations have a specific status of non-bank financial intermediaries and have the right to lend. Credit unions provide microfinance, savings and insurance. In the UK community development financial institutions.

(CDFIs) credit small businesses and individuals from disadvantaged areas. Types of microcredit organizations in Europe:

- ✓ nongovernmental organization specializing in microfinance (integrated non-financial services);
- ✓ Banks microcredit (converted from non-governmental organizations and foundations);
- ✓ nongovernmental organization focused on specific groups (acts at small scale);
- ✓ Credit Cooperative (special legal status);
- ✓ non-banking financial institutions (microfinance institutions);
- ✓ Institutional Support Programs (part of the existing programs of development banks);
- ✓ community development financial institutions (CDFI - UK only).

European microfinance market is heterogeneous, immature and fragmented. There is a common business model. Varies microloans value between 220-30000 euros, the largest being granted by banks, non-banking institutions and government organizations. The most pressing problem is the lack of such institutions' long-term funding sources. It is however noted a trend of professionalization, efficient and self-sustaining. A growing number of unemployed people are a source of demand for microcredits. Without access to stable funding, growth prospects are limited. It is expected that during the next European commercial banks to further reduce lending to financially excluded people, small and micro start-up CEs. Microfinance is an important tool to combat the financial crisis and sustain inclusive growth. The legal framework for microfinance in Romania there since 1993, currently being over-legalized. Romanian microfinance sector is competitive, being the 5th largest in the European Union with experience in accessing decentralized programs. On the other hand, in Romania there is no coordination between training programs in entrepreneurship and access to microfinance programs.

The beneficiaries are micro-businesses, including freelancers, sole proprietorships, and family, small, new companies (start-up) companies' innovative farmers.

The institutions involved are: donors (EU, European Investment Fund), the fund manager, non-bank financial institutions, experts, consulting firms, microfinance institutions, guarantee funds, fund Counter.

The benefits of the activity of microfinance for Romania mainly consist of: improving access to finance for all recipients listed above, improving the quality of financial services and support for business development offered by participating institutions, SME development and the creation / maintenance of jobs, growth turnover of the beneficiary companies, the increase of the value of micro-credits granted. Thus, microcredit can be a breeding ground for the interbank market to creditworthy customers. Deficit financing of viable agricultural holdings in Romania (127.107) and viable enterprises in processing and marketing (4293 companies) come under MARD estimates the value of RON 9.343 million, respectively EUR 2.088 million for agricultural businesses.

Financing gap in terms of viable non-agricultural SMEs in rural areas amounts to a total of 1.235 million RON equivalent of EUR 276 million.

Table no. 1. Estimate the funding gap Indicators

Indicator sector	Number of firms targeted viable	sector average loan amount (EUR)	Deficit financing (% firms)	Deficit financing (no.firme)	Deficit financing (EUR)
Agriculture	131.400	67.429	23.6%	30.966	2.088.021.922
Nonagricultural rural sectors	20.742	113.980	11.7%	2.422	276.020.842
	152.142				2.364.042.764

Source: NBR, NTC, Eurostat, own calculations

Total cumulated deficit financing to 10.578 million RON equivalent of EUR 2.364 million.

An important aspect is to create innovative models of microfinance and training of human capital involved in providing financial services and financial education of those who accessed microcredit. European and global level is currently trying to achieve special microfinance programs, mainly in rural areas. These concerns and decisions can directly influence the development of activities in these areas through access to microcredit.

We are at the stage where we are obliged to approach decisions leading to the reestablishment of new principles of lending institutions to ensure local stakeholders and vital sectors and localities to strengthen economic welfare. It is the establishment of banking institutions to finance economic entities with legal personality: banks, in rural areas, where crediting legal entities and individuals active: banks to finance exclusively educational or health institutions in rural areas. Capital required to set up such institutions should be ensured through government financial contributions for which payment to be repaid in time. To achieve this goal of establishing a national system of microfinance rural areas should be started from what was good in the credit system areas in Romania in the interwar period, especially from existing models today in some European Union countries, as well as models of microfinance in countries on other continents.

References

1. Andrews, M., 2006. Microcredit and Agriculture: How to make it work. *Meda Usaid Rafi*, 1.

2. Borzaga, C., 2013. *Unlocking the potential of social economy and social enterprises*. [online] Available at: <http://www.socialeconomyrome.it/> [Accessed 5 February 2017].
3. Chitea, L., 2013. *Opportunities and constraints for rural communities*. Bucharest: Agricultural Publishing Romanian Capital.
4. Deelen, L., Dupleich, M., Othieno, L. and Wakelin, O., 2016. *Leasing for small and micro - Guide for designing and managing Leasing*. [online] Available at: <http://www.ruralfinanceandinvestment.org/node/594/> [Accessed 5 February 2016].
5. Dobrescu, E., 2008. *Structural Funds*. Bucharest: Eurolobby Publishing House.
6. Gusti, D., 1938. *Status today Romanian village*. The National Culture Publishing House.
7. Herman, E. and tef nescu, D., 2009. *Impact of lending in agriculture lending process*. Ia i: PIM Publishing House.
8. Herman, E. and tef nescu, D., 2009. *An analysis of domestic credit granted for types of institutional sectors*. Ia i: PIM Publishing House.
9. Labour Organisation, 2015. *Berold Robert schemes in developed countries*. [online] Available at: <http://conspecte.com/Geoconomia/agricultura-si-strategiile-de-industrializare-in-tarile-in-dezvoltare.html> visited in December 2015 [Accessed 5 February 2017].
10. Madgearu, V.N., 1914. *Structure and trends popular banks in Romania*. Bucharest: Romanian Printing House.
11. Noya, A., 2013. *Social innovation and economics*. OECD.
12. One teanu, C., 1930. *Agriculture interests in the light of Rural Credit - Excerpt from the study published in "National Economy"*.
13. Pelinescu, E., 2009. *Lending policies impact on the Romanian economy*. Ia i: PIM Publishing House.
14. Rippey, P., 2009. *Microfinance and Climate Change: Threats and Opportunities*. CGAP.
15. Sen, A., 1999. *Development as Freedom*. Oxford University Press.
16. Stern, N., 2006. *Economics of Climate Change*. Cambridge University Publishing.
17. Sl vescu, V., 1924. *Appropriation of land in Romania*. Bucharest: Romanian Book Publishing House.
18. Vulturescu, G., 1889. *Loan companies and their establishment in Romania*. Bucharest Publisher.
19. *** Social Economy Charter principles, 2002. CEP - CMAF European Standing Conference of Cooperatives, mutuality, Associations and Foundations.
20. *** What banks should establish federal study published in the journal last event, No. 6, 1914.
21. *** Developing entrepreneurial skills of Farmers (ESOF), EU Framework Programme 6, 2008.
22. *** Food and Agriculture Organization selective literature of the United Nations.
23. *** Literature selective G20 Summit in Seoul, November 11, 2010.
24. *** National Plan for Rural Development, Ministry of Agriculture and Rural Development 2014-2020, Bucharest, 2014.
25. *** European Network for Rural Development, EU Rural Review N 13, 2012.
26. *** European Network for Rural Development, Rural Review EU n. 10, 2011.

ASPECTE EPISTEMOLOGICE PRIVIND PROCESUL DE MICROFINANȚARE

Drd. Otilia MANTA

coala de Studii Avansate al Academiei Române,
Departamentul de Economie, Sociologie și Drept, România
Email: otilia.manta@ince.ro;otilia.manta@rgic.ro

Rezumat: Pornind de la diferitele definiții ale microfinanțării din punct de vedere epistemologic date de cei mai mari specialiști ai secolului nostru și coroborat cu opiniile mele privind specia microfinanțare, prin lucrarea prezentă voi defini finanțarea ca un tot general și microfinanțarea pentru comunitățile locale ca o specie a finanțării. Mai mult din punct de vedere sociologic dacă ar fi să transpun trăsăturile esențiale menționate de Peter Berger (1963) respectiv: aceea de „a vedea generalul din particular” și capacitatea de „a vedea ceea ce este neobișnuit în familiar”, am putea afirma ca microfinanțarea este o specie a finanțării generale. Un mare parinte al microfinanțării este Muhammad Yunus, laureat al premiului Nobel în 2006, care a contribuit activ și direct la dezvoltarea mecanismelor de microfinanțare. În prezent asistăm la astfel de inițiative pe întreg mapamondul cu rezultate foarte surprinzător de bune în Africa și Asia, și care contribuie în prezent la politica de incluziune financiară și socială la nivel internațional.

Cuvinte cheie: finanțare, microfinanțare, incluziune socială și financiară.

Clasificare JEL: Q, Q01, Q14.

În iunie 2010, la summitul G20 de la Toronto, a fost lansat Parteneriatul global pentru incluziune financiară. Organizația Națiunilor Unite, Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional și Biroul Internațional al Muncii și-au orientat programele lor spre aspecte legate de incluziunea financiară ca o condiție esențială pentru crearea de locuri de muncă și generarea de venituri. De asemenea, Comisia Europeană, în colaborare cu Banca Europeană de Investiții, au stabilit numeroase programe, precum "Jasmine", "Progress" și "EaSI Program", pentru a sprijini instituțiile de microfinanțare și pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială. Mai recent, în cadrul Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii adoptată în 2010, Comisia Europeană a cerut statelor membre, printre alte recomandări, necesitatea de "a dezvolta strategii concrete pentru inovare socială, cum ar fi parteneriatul public privat, ce asigură un sprijin financiar adecvat și previzibil, inclusiv de microfinanțare" (Comisia Europeană, 2013, p.12). Se vrea, astfel, atingerea obiectivului de a scoate cel puțin 20 de milioane de persoane din sărăcie și excluziune socială și creșterea posibilității de ocupare a populației în vârstă de 20-64 de ani la 75%. Prin urmare, microfinanțarea se confruntă cu provocări reale în scopul de a contribui la obiectivele de realizare a strategiei 2020. Va fi ea capabilă să ofere impactul așteptat în ceea ce privește incluziunea financiară și socială? Evaluarea impactului microfinanțării necesită conștientizarea faptului că "microfinanțare" este un termen generic pentru o mare varietate de produse și servicii. Aceasta acoperă domenii ca micro-creditare, micro-economie, micro-garanție și micro-asigurare, în timp ce, în fiecare din aceste sub-categorii, serviciile furnizate diferă în ceea ce privește caracteristicile lor, costurile, public-ținta și contextul instituțional în care acestea au loc.

Impactul unui furnizor de servicii de microfinanțare este doar un aspect al performanței sale sociale. Conceptul de performanță socială implică luarea în considerare a unor factori, precum:

- ✓ scopul și obiectivele unei organizații;
- ✓ intrările sale (resurse și procedurile interne);
- ✓ rezultate;
- ✓ impactul acesteia.

Analiza performanței sociale a furnizorilor de servicii de microfinanțare implică înțelegerea și evaluarea resurselor investite de furnizorii și eficiența acestora, în scopul de a atinge scopul și obiectivele stabilite inițial (Lapenu și Reboul, 2006). Evaluările performanței sociale au două obiective complementare: asigurarea unei înțelegeri a proceselor implementate pentru a favoriza îmbunătățirea acestora atunci când este necesar și să demonstreze eficiența acțiunilor furnizorului principal, prin măsurarea impactului schimbărilor pentru clienții (Lapenu și Reboul, 2006). În acest sens, evaluarea impactului de microfinanțare a prestatorilor de servicii nu este doar o modalitate de a asigura o finanțare continuă, ci un instrument pentru a ajuta organizația să învețe și să funcționeze mai bine prin proiectarea de produse și procese care se dovedesc mai potrivite atât din punct de vedere al clienților, cât și al furnizorilor (Copestake și Williams, 2011; Karlan și Goldberg, 2011; Copestake, 2014; GECES, 2014). Îmbunătățirea impactului activităților organizațiilor se poate face prin colectarea de date pe plan intern, în mod regulat și fiabil, dar nu neapărat într-un "mod științific". Ceea ce contează este că rezultatele evaluării sunt semnificative și credibile pentru a permite luarea unor decizii relevante.

Încercarea de a dovedi impactul unei organizații necesită o metodologie care nu respectă numai cerințele interne, dar care are și un standard extern de credibilitate. Această "schimbare" în ceea ce privește metodologia de implementare a fost, de asemenea, susținută de doi factori. Primul este faptul că finanțatorii externi au fost de multe ori mai interesați de dovada impactului sprijinul lor financiar pentru organizațiile de microfinanțare, mai degrabă decât de a contribui la procesul de învățare și îmbunătățire a acestuia (Bédécarrat et al., 2012; Naudet et al., 2012; Copestake, 2014). Al doilea factor este că cele mai multe informații necesare pentru a evalua performanța socială a unei organizații sunt ușor accesibile pe plan intern, în timp ce evaluarea impactului necesită colectarea informațiilor prin angajarea discuțiilor cu clienți și potențial non-clienți (de exemplu, contrafactice). Colectarea datelor este o sarcină deosebit de dificilă pentru personalul care nu este pregătit pentru astfel de sarcini de cercetare.

Furnizarea de servicii financiare și non-financiare ar putea ajuta antreprenorii pentru a depăși provocările pentru dezvoltarea rurală, susținând astfel afacerile lor și stimularea economiei locale. În acest sens, de multe ori microfinanțarea vizează șomerii sau persoane excluse din sistemul bancar tradițional care doresc să înceapă propria afacere, contribuind semnificativ la auto-ocuparea forței de muncă și crearea de locuri de muncă. Astfel, putem defini microfinanțarea după cum urmează:

- sursa de servicii financiare pentru antreprenorii și întreprinderi mici care nu au acces la servicii bancare și conexe.

Sunt două mecanisme principale pentru livrarea de servicii financiare pentru astfel de clienți:

(1) bazat pe relații bancare pentru întreprinzătorii individuali și întreprinderile mici;
(2) pe bază de grup, în cazul în care mai mulți antreprenori se reunesc pentru a aplica pentru împrumuturi și alte servicii ca un grup.

- modalitatea prin care se realizează incluziunea socială a oamenilor săraci.
- modalitate de a promova dezvoltarea economică, ocuparea forței de muncă și creșterea economică prin sprijinirea micro-antreprenorilor și întreprinderilor mici.

Potrivit CGAP (The Consultative Group to Assist the Poor), microfinanțarea rurală cuprinde furnizarea unei game de servicii financiare, cum ar fi economiile, creditul, plățile și asigurările pentru persoane fizice din mediul rural, gospodăriile, întreprinderile (atât agricole, cât și non-agricole). Aceasta include, de asemenea, finanțarea agriculturii, dar și prelucrarea produselor agricole, cum ar fi furnizarea de inputuri, producție, distribuție, engros, prelucrarea și comercializarea. Unele provocări cu care se confruntă întreprinderile de microfinanțare (IMF) rurale sunt similare cu cele cu care se confruntă orice IMF, în

timp ce altele sunt specifice organizațiilor din mediul rural, care oferă împrumuturi pentru activități bazate pe fermă.

Conform USAID, următorii factori constrâng atât cererea, cât și oferta de finanțare în zonele rurale și agricole:

- ✓ costurile ridicate de tranzacție, pentru debitori și creditori;
- ✓ densitatea scăzută a populației și a cererii dispersate;
- ✓ limitarea oportunităților economice disponibile pentru populațiile locale;
- ✓ riscuri ridicate cu care se confruntă potențialii debitori și deponenții din cauza variabilității veniturilor;
- ✓ oportunitățile economice exogene și instrumente limitate pentru gestionarea riscului;
- ✓ sezonalitate - ar putea afecta atât clientul, cât și instituția;
- ✓ concentrare mare pe agricultură și activități conexe agricole, expune instituțiile la riscuri multiple;
- ✓ lipsa de informații fiabile cu privire la debitori;
- ✓ lipsa de informații de piață și / sau accesul la piață;
- ✓ capacități instituționale slabe;
- ✓ "excluderea", efect cauzat de lipsa subvențiilor;
- ✓ lipsa de garanții adecvate (lipsa de active, drepturi de proprietate neclare etc.);
- ✓ cadrul juridic incert și lipsa de reglementare adaptată nevoilor;
- ✓ sisteme juridice nedezvoltate, mecanisme inadecvate de aplicare a contractului;
- ✓ infrastructura nedezvoltată sau inadecvată.

Deși această listă se bazează, în principal, pe experiența din țările în curs de dezvoltare, ea oferă o perspectivă utilă și cuprinde toată provocarea la nivel global de a crea modele de microfinanțare adaptate contextului actual al incluziunii sociale și financiare.

Iată și câteva repere din istoria microfinanțării. În 1800, teoreticianul Lysander Spooner a scris o lucrare în care sublinia beneficiile pe care microcreditele le aduc antreprenorilor și agricultorilor, văzând în acestea o modalitate de a realiza incluziunea socială a celor săraci. Independent de Spooner, Friedrich Wilhelm Raiffeisen a fondat primele bănci cooperatiste de creditare pentru a sprijini fermierii din Germania. În anii '80 apare Grameen Bank of Bangladesh cu Mohammad Yunus, pionier al microfinanțării, așa cum este văzut astăzi. Un alt pionier în acest sector este Akhtar Hameed Khan. La acel moment, a introdus mai multe inovații în acest sector. Shorebank, fondată în 1974 la Chicago, a fost prima bancă de microfinanțare și dezvoltare comunitară. Banca Mondială estimează că astăzi, mai mult de 16 milioane de oameni sunt deserviți de 7.000 de instituții de microfinanțare din întreaga lume. Experții CGAP (the Consultative Group to Assist the Poor) spun că aceasta înseamnă că aproximativ 500 de milioane de familii beneficiază de aceste mici împrumuturi, fie când pot începe noi afaceri. Câteva principii care sintetizează un secol și jumătate de practică au fost enunțate în 2004 de CGAP și adoptate de liderii G8 la Summit-ul G8 din 10 iunie 2004:

1. Oamenii săraci au nevoie nu doar de împrumuturi, ci și de modalități de economisire, asigurări și servicii de transfer de bani;
2. Microfinanțarea trebuie să fie utilă pentru gospodăriile sărace: ajutându-le să-și crească veniturile, să achiziționeze bunuri și/sau să se poată amortiza împotriva ocurenților externi;
3. "Microfinanțarea poate plăti pentru sine!" - subvențiile de la donatori și guvern sunt puține și incerte; ca atare, pentru a ajunge la un număr mare de oameni săraci, microfinanțarea trebuie să plătească pentru ea însăși;
4. Microfinanțarea înseamnă construirea de instituții locale permanente;
5. Microfinanțarea înseamnă integrarea nevoilor financiare ale persoanelor sărace în sistemul financiar central al unei țări;
6. "Sarcina guvernului este de a permite efectuarea de servicii financiare, nu de a le oferi";

7. “Fondurile donatorilor ar trebui să completeze piața capitalului privat, nu să concureze cu ea”;
8. Donatorii trebuie să se concentreze pe consolidarea capacităților;
9. Microfinanțarea ar trebui să msoare și să prezinte performanțele atât cele financiare, cât și cele sociale.

De aici am putea trage și concluzia că microfinanțarea este considerată un instrument pentru dezvoltarea socio-economică și nu poate fi privită ca o acțiune de caritate!

La nivel european există diferite modele de microcreditare, sector care a început să se dezvolte din anul 2000, în partea occidentală, și din anii 1990, în partea centrală și estică. În partea occidentală, din cauza cadrului de reglementare strict, care permite doar băncilor să acorde credite, prevalează modelul linkage: organizații suport acompaniază clienții și cooperează cu băncile la tragerea creditelor. Deși modelul linkage generează, adeseori, proceduri de acordare și tragere mai îndelungate, are anumite avantaje certe: în timp ce băncile obțin informații specifice pe segmentul de clienți și pot externaliza o parte din anumite costuri de operare, organizațiile nonprofit sprijină grupul țintă inițial cu o gamă extinsă de produse, în paralel cu învățarea tehnicilor bancare de scoring și evaluare a clienților. În țările Europei Centrale și de Est, operațiunile de microfinanțare au început în anii 1990 ca inițiative private, susținute de finanțatori internaționali. În România și Bulgaria, organizațiile de microfinanțare au un statut specific de intermediari financiari nonbancari și au dreptul să acorde împrumuturi. Cooperativele de credit furnizează microfinanțare, economisire și asigurări. În Marea Britanie, instituțiile financiare de dezvoltare a comunității (CDFIs) creditează afacerile mici și persoanele fizice din zone dezavantajate.

Tipuri de organizații de microcreditare în Europa:

- ✓ Organisme nonguvernamentale specializate în microcreditare (servicii integrate non-financiare);
- ✓ Bănci de microcreditare (transformate din organisme nonguvernamentale și fundații);
- ✓ Organisme nonguvernamentale orientate pe grupuri specifice (acționează la scară mică);
- ✓ Cooperative de credit (au statut legal special);
- ✓ Instituții financiare non-bancare (instituții de microfinanțare);
- ✓ Programe de sprijin instituțional (parte din programele existente ale băncilor de dezvoltare);
- ✓ Instituții financiare de dezvoltare a comunității (CDFI – numai în Marea Britanie).

Piața europeană de microfinanțare este eterogenă, imatură și fragmentată. Nu există un model comun de business. Valoarea microîmprumuturilor variază între 220-30.000 euro, cele mai mari fiind acordate de bănci, instituții nonbancare și organizații guvernamentale. Cea mai presantă problemă a instituțiilor respective este lipsa surselor de finanțare pe termen lung. Se remarcă, totuși, o tendință de profesionalizare, eficientizare și autosusținere. Un număr în creștere de persoane neangajate sunt o sursă de cerere pentru microcredite. Totuși, fără acces la finanțare stabilă, perspectivele de creștere sunt limitate. Se așteaptă ca, în perioada următoare, băncile comerciale din Europa să-și reducă în continuare împrumuturile către persoanele excluse financiar, mici start-up-uri și microîntreprinderi.

Microfinanțarea este un instrument important pentru a combate efectele crizei financiare și a susține creșterea inclusivă. Cadrul legal pentru microfinanțare în România există încă din 1993, în prezent fiind supra-legalizat. Sectorul românesc de microfinanțare

este competitiv, fiind al cincilea ca m rime din Uniunea European , cu experiență în accesarea de programe descentralizate. Pe de alt parte, în România nu exist o coordonare între programele de formare în antreprenariat și programele de acces la microfinanțare.

Beneficiarii sunt micro-întreprinderi, inclusiv persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, asociații familiale, întreprinderi mici, întreprinderi noi (start-up), întreprinderi inovative, fermieri. Instituțiile implicate sunt: finanțatori (UE, Fondul European pentru Investiții), managerul fondului, instituții financiare non-bancare, experți, firme de consultanță , instituții de microfinanțare, fonduri de garantare, Fondul de Contragarantare.

Beneficiile activității de microfinanțare pentru România constau, în principal, în: îmbun t țirea accesului la finanțare al tuturor beneficiarilor enumerați mai sus, îmbun t țirea calității serviciilor financiare și de asistență pentru dezvoltarea afacerilor oferite de instituțiile implicate, dezvoltarea sectorului IMM și crearea/menținerea de locuri de munc , cre terea cifrei de afaceri a firmelor beneficiare, cre terea în timp a valorii microcreditelor acordate. Astfel, microcreditul poate constitui o pepinier de clienți solvabili pentru piața interbancară. Deficitul de finanțare al exploatațiilor agricole viabile din România (127.107 firme) i al întreprinderilor viabile din procesare i comercializare (4.293 întreprinderi) ajunge, conform estim rilor MADR, la valoarea de 9.343 milioane lei, respective 2.088 milioane euro¹ pentru întreprinderile agricole.

Deficitul de finanțare în ceea ce privește IMM-urile nonagricole viabile din zona rural se ridic la un total de 1.235 milioane lei, echivalentul a 276 milioane euro.

Tabel nr. 1. Estimarea deficitului de finanțare

Indicator sector	Num r de firme viabile vizate	Valoarea medie a creditului (EUR)	Deficit de finanțare (%)	Deficit de finanțare (nr.firme)	Deficit de finanțare (EUR)
Agricultur	131.400	67.429	23.6%	30.966	2.088.021.922
Sectoarele nonagricole din mediul rural	20.742	113.980	11.7%	2.422	276.020.842
	152.142				2.364.042.764

Sursa: BNR, ONRC, Eurostat, calcule proprii

Deficitul de finanțare total se cumulează la 10.578 milioane lei, echivalentul a 2.364 milioane euro.

Un important aspect const în crearea de modele inovatoare de microfinanțare și formarea continu a capitalului uman implicat în furnizarea de servicii financiare i în educația financiară a celor care accesează microcredite. La nivel european și mondial, se încearc , în prezent, s se realizeze programe speciale de microfinanțare, cu predilecție în zonele rurale. Aceste preocup ri și decizii pot influența, în mod direct, dezvoltarea activit ților în aceste zone, prin intermediul accesului la microcredite. Ne afl m în etapa în care suntem obliga i s abord m decizii care s duc la reînfiin area, pe principii noi, a unor institu ii care s asigure creditarea actorilor locali i a sectoarelor vitale pentru consolidarea economic a localit ilor i bun starea popula iei. Este vorba de înfiin area unor institu ii bancare care s finan eze unit i economice cu personalitate juridic : b nci, în spa iul rural, care s crediteze persoane juridice i fizice active; b nci care s finan eze exclusiv institu ii de înv mânt sau s n tate din mediul rural. Capitalul necesar înfiin rii unor asemenea institu ii ar putea fi asigurat prin contribu ii financiare guvernamentale a c ror contravaloare s fie rambursat în timp. Pentru realizarea acestui deziderat de

¹ Conform cursului EUR/RON de la 31 decembrie 2014

înfiin are a unui sistem na ional al microfinanțării mediului rural, ar trebui pornit de la ceea ce a fost bun în sistemul de creditare rural în România, în perioada interbelic , dar, mai ales, de la modele existente ast zi în unele ri din Uniunea European , precum i de la modele de microfinanțare din țări de pe alte continente.

Bibliografie

1. Andrews, M., 2006. Microcredit and Agriculture: How to make it work. *Meda Usaid Rafi*, 1.
2. Borzaga, C., 2013. *Unlocking the potential of social economy and social enterprises*. [online] Disponibil la: <http://www.socialeconomyrome.it/> [Accesat 5 februarie 2017].
3. Chitea, L., 2013. *Oportunități și constrângeri pentru comunitățile rurale românești*. Bucure ti: Ed. Capitalul Agricol.
4. Deelen, L., Dupleich, M., Othieno, L. and Wakelin, O., 2016. *Leasing for small and micro - Guide for designing and managing Leasing*. [online] Disponibil la: <http://www.ruralfinanceandinvestment.org/node/594/> [Accesat 5 februarie 2016].
5. Dobrescu, E., 2008. *Fonduri structurale*. Bucure ti: Ed. Eurolobby House.
6. Gusti, D., 1938. *Starea satelor românești astăzi*. Bucure ti: Ed. Cultura Națională.
7. Herman, E. and Țef nescu, D., 2009. *Impactul de creditare în agricultură procesului de creditare*. Ia i: PIM Publishing House.
8. Herman, E. and Țef nescu, D., 2009. *O analiză a creditului intern acordat pentru tipuri de sectoare instituționale*. Ia i: PIM Publishing House.
9. Labour Organisation, 2015. *Berold Robert schemes in developed countries*. [online] Disponibil la: <http://conspecte.com/Geoeconomia/agricultura-si-strategiile-de-industrializare-in-tarile-in-dezvoltare.html> visited in December 2015 [Accesat 5 februarie 2017].
10. Madgearu, V.N., 1914. *Structura și tendințele băncilor populare din România*. Bucure ti: Ed. Tipografia Român .
11. Noya, A., 2013. *Social innovation and economics*. OECD.
12. One teanu, C., 1930. *Credit rural în lumina intereselor agriculturii - Extras din studiul publicat in "Economie Națională"*,.
13. Pelinescu, E., 2009. *Impactul politicilor de creditare asupra economiei românești*. Ia i: PIM Publishing House.
14. Rippey, P., 2009. *Microfinance and Climate Change: Threats and Opportunities*. CGAP.
15. Sen, A., 1999. *Development as Freedom*. Oxford University Press.
16. Stern, N., 2006. *Economics of Climate Change*. Cambridge University Publishing.
17. Si vescu, V., 1924. *Creditele de teren în România*. Bucharest: Romanian Book Publishing House.
18. Vulturescu, G., 1889. *Societățile de credit și stabilirea lor în România*. Bucharest Publisher.
19. *** Social Economy Charter Principles, 2002. CEP - CMAF European Standing Conference of Cooperatives, mutuality, Associations and Foundations.
20. *** What banks should establish federal study published in the journal last event, No. 6, 1914.
21. *** Developing entrepreneurial skills of Farmers (ESOF), EU Framework Programme 6, 2008.

22. *** Food and Agriculture Organization selective literature of the United Nations.
23. *** Literature selective G20 Summit in Seoul, November 11, 2010.
24. *** Planul Național de Dezvoltare Rurală, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale 2014-2020, București, 2014.
25. *** European Network for Rural Development, EU Rural Review N 13, 2012.
26. *** European Network for Rural Development, Rural Review EU n. 10, 2011.